

Vergaderjaar 2000–2001

26 447

Arbeid en zorg

Nr. 37

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 29 september 2000

1. Inleiding

Het Regeerakkoord stelt dat het ook voor uitkeringsgerechtigden beter mogelijk moet worden om arbeid en zorg te combineren. Hiermee wordt bijgedragen aan perspectief op reïntegratie op de arbeidsmarkt. Bij de uitwerking hiervan is bijzondere aandacht geschonken aan de mogelijkheden die alleenstaande ouders in de bijstand hebben om arbeid met de zorg voor kinderen te combineren. In het huidige beleid ten aanzien van deze categorie wordt alleen onderscheid gemaakt tussen ouders met een jongste kind jonger dan vijf jaar, voor wie nu geen arbeidsverplichtingen gelden, en ouders met een jongste kind van vijf jaar of ouder, voor wie de arbeidsverplichtingen volledig gelden.

Tijdens het overleg met de Vaste Kamercommissie SZW op 25 oktober 1999 over het kabinetsstandpunt naar aanleiding van de nota «Op weg naar een nieuw evenwicht tussen arbeid en zorg» (TK 1999, 26 447, nr. 1, maart 1999) is door de Tweede Kamer motie TK 1999, 26 447, nr. 27 (Bussemaker/Schimmel) aangenomen. In deze motie roept de Kamer het kabinet op om:

- Op korte termijn nadere voorstellen te doen over het ondersteuningsbeleid vanuit het Rijk en de gemeenten voor alleenstaande ouders in de bijstand;
- Voor alleenstaande ouders in de bijstand met de zorg voor kinderen van vijf tot zestien jaar uit te gaan van een beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van minimaal 20 uur per week.
- Alvorens wetsvoorstellen over een sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders met kinderen jonger dan vijf jaar voor te bereiden, de Kamer te informeren over het integrale ondersteuningsbeleid en de uitwerking daarvan.

In deze brief informeer ik u mede namens staatssecretaris Verstand over de wijze waarop het kabinet voornemens is tegemoet te komen aan de in de motie neergelegde intenties.

Bij deze voornemens staan voor het kabinet twee uitgangspunten centraal: het belang van de alleenstaande ouder bij het verbeteren van de mogelijkheden om arbeid en zorg te combineren, en de belangen van het kind. Daarbij is het van groot belang dat het activeringsbeleid op de individuele alleenstaande ouder en zijn of haar mogelijkheden wordt toegesneden: er moet individueel maatwerk geleverd worden.

Daarnaast is de inzet van het kabinet dat de afstand van alleenstaande ouders tot de arbeidsmarkt, gegeven de situatie van betrokkenen, zo klein mogelijk gehouden wordt, teneinde een langdurig beroep op de bijstand te voorkomen en ook de kans op sociaal isolement te beperken. Juist nu de economische situatie gunstig is en er veel vraag is naar arbeid moeten kansen geboden en aangegrepen worden om ook voor de groep alleenstaande ouders in de bijstand perspectieven op werk te creëren, daar waar de individuele situatie dit voor de betrokkene mogelijk maakt.

Op grond van deze uitgangspunten wordt het beleid voor alleenstaande ouders langs drie hoofdlijnen uitgewerkt:

- Met de gemeenten wordt afgesproken dat alle alleenstaande ouders, dus ook diegenen met een kind jonger dan vijf jaar, van de gemeente ondersteuning krijgen in de vorm van een passend aanbod, bestaande uit bijvoorbeeld een (deeltijd-)baan, een reïntegratietraject (scholing, sociale activering, etc.), een zorgtraject of een combinatie hiervan, met als dat nodig is kinderopvang. Daarbij houden de gemeenten rekening met de persoonlijke situatie van de alleenstaande ouder (2);
- Het ondersteuningsbeleid voor alleenstaande ouders in de bijstand ter verbetering van hun positie wordt geïntensiveerd (3);
- Voor alleenstaande ouders met kinderen jonger dan vijf jaar zal in overeenstemming met de Kameruitspraak thans geen actieve sollicitatieplicht worden ingevoerd (4).

2. Een passend aanbod/sluitende aanpak

Aan alle alleenstaande ouders in de bijstand met een kind tot zestien jaar wordt een passend aanbod gedaan van bijvoorbeeld een (deeltijd-)baan, een reïntegratietraject (scholing, sociale activering, etc.), een zorgtraject of een combinatie hiervan, met als dat nodig is kinderopvang. Daarmee worden ook alle alleenstaande ouders met een kind jonger dan vijf jaar onder het bereik gebracht van de Sluitende Aanpak zoals die reeds met de gemeenten is afgesproken. In dit verband verwijs ik naar de gezamenlijke intentieverklaring van SZW en VNG «Een gezamenlijke agenda voor de toekomst», die ik u bij brief van 29 september jl. heb doen toekomen.

Combinatie arbeid en zorg

Het aanbod van de gemeente dient in de eerste plaats te zijn toegesneden op de kwalificaties van betrokkene, de mogelijkheden die deze heeft om arbeid en zorg te combineren en de belangen van het kind. In de richtlijn passende arbeid is nu reeds opgenomen, dat gemeenten bij de vaststelling van de vraag of arbeid passend is, rekening dienen te houden met onder meer de zorg voor gezinsleden.

Daarnaast is duidelijke communicatie naar de betrokkenen van groot belang, zodat alleenstaande ouders goed weten waar zij aan toe zijn. Om dit beleid te ondersteunen wordt voorgesteld, de Abw zodanig te wijzigen dat gemeenten in hun beleidsplannen en verslagen in het kader van de Abw dienen aan te geven op welke wijze zij de begeleiding van alleenstaande ouders vormgeven.

Ten slotte wordt er in samenwerking met Divosa een traject opgezet voor het stimuleren van commitment en deskundigheid bij de gemeenten op het terrein van de activering van alleenstaande ouders en het toepassen van maatwerk voor deze groep, ter ondersteuning van de eerdergenoemde bestuursafspraken. Het betreft een handreiking voor de uitvoeringspraktijk, een serie themabijeenkomsten en uitwisseling van best practices van gemeenten die nu al een actieve houding naar alleenstaande ouders aannemen.

3. Ondersteuningsbeleid voor alleenstaande ouders

De opvatting van uw Kamer, dat de mate waarin en de wijze waarop de participatie van alleenstaande ouders in de bijstand geëffectueerd kan worden sterk afhankelijk zijn van de praktische mogelijkheden die zij hebben om arbeid met de zorg voor kinderen te combineren, wordt door het kabinet onderschreven. In die gevallen dat arbeidsdeelname botst met de zorg voor kinderen kunnen met behulp van ondersteuningsbeleid knelpunten worden weggenomen. Ook kan het ondersteuningsbeleid de arbeidsmarktpositie van alleenstaande ouders versterken. Het ondersteuningsbeleid is dan ook een wezenlijk en onmisbaar onderdeel van het activeringsbeleid voor alleenstaande ouders. Hieronder wordt afzonderlijk ingegaan op de belangrijkste onderdelen van het ondersteuningsbeleid voor alleenstaande ouders in de bijstand. Tevens wordt voor ieder onderdeel aangegeven hoe het kabinet dit beleid verder wil intensiveren.

1. Kinderopvang

Sinds 1996 kunnen alleenstaande ouders, die vanuit de bijstand gaan werken of scholing gaan volgen, gebruikmaken van de Regeling kinderopvang en buitenschoolse opvang alleenstaande ouders (KOA-regeling). Uit de KOA-regeling worden de kosten van kinderopvang gesubsidieerd voor zover de betreffende alleenstaande ouders niet meer dan 130% van het WML verdienen.

Inmiddels is gebleken dat de regeling in een behoefte voorziet. Recent onderzoek over 1999 (dus voor de recente budgetophoging) laat zien dat er vanaf dat jaar geen sprake meer is van onderuitputting van het beschikbare budget. Vanaf 2000 is de KOA-regeling toegankelijk geworden voor twee nieuwe doelgroepen: minderjarige alleenstaande ouders (tienermoeders) en alleenstaande ouders die deelnemen aan activiteiten in het kader van sociale activering. Het budget voor de KOA-regeling is vanaf 2000 uitgebreid met f 31 mln. Voor de regeling is nu een budget van in totaal f 125,6 mln. beschikbaar. De uitbreiding houdt verband met de reeds in 2000 verwachte toename van het gebruik van de regeling door alleenstaande ouders.

Met deze budgetuitbreiding worden bijna 1600 plaatsen extra gecreëerd op een totaal van 6300 plaatsen. Gemiddeld maken er twee kinderen gebruik van één volledige plaats (i.v.m. deeltijdarbeid van de ouder), zodat naar schatting 12 000 tot 15 000 kinderen gebruik maken van een kinderopvangplaats in het kader van de KOA-regeling.

Van de KOA-plaatsen wordt vooral gebruik gemaakt door alleenstaande ouders in de bijstand die werken in deeltijd of scholing volgen en door alleenstaande ouders die zijn uitgestroomd uit de Abw-uitkering naar (al dan niet gesubsidieerd) werk.

Er zijn hier en daar aanwijzingen dat er zich knelpunten voordoen bij de uitvoering van de KOA-regeling, met name bij gemeenten met meer dan 100 000 inwoners. De gemeenten zouden meer plaatsen willen inkopen dan met de beschikbare middelen mogelijk is en er zouden toch weer wachtlijsten ontstaan. De verwachting is dat het gebruik van de regeling zal blijven toenemen. Mede met het oog op deze knelpunten wordt de

KOA-regeling de komende tijd gemonitord. Wanneer de cijfers daar aanleiding toe geven zal ik verdere verhoging van het budget nader overwegen.

Ook in de reguliere kinderopvang (gesubsidieerde en bedrijfsopvang) wordt gewerkt aan verbeteringen. Zo wil het Kabinet via de Regeling uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang (Rkb) tot en met 2002 71 000 nieuwe kinderopvangplaatsen realiseren. Daarmee zou het totale aantal kinderopvangplaatsen in Nederland stijgen tot 160 000 plaatsen. De nadruk ligt hierbij op uitbreiding van het aantal plaatsen voor buitenschoolse opvang. Met de voorgenomen uitbreiding van de totale kinderopvangcapaciteit in Nederland naar 160 000 plaatsen in 2002 moet het mogelijk zijn om voldoende plaatsen te kunnen inkopen voor alleenstaande ouders in de bijstand. Verder is de Wet basisvoorziening kinderopvang (Wbk) in voorbereiding. De Wbk moet een zelfstandig bestuurlijk en wettelijk kader voor de kinderopvang geven, en regelt de structuur van de kinderopvang, de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de betrokken partijen, de financieringsstructuur (inclusief ouderbijdragen), de positie van specifieke doelgroepen en de kwaliteit van de kinderopvang. Bezien wordt, op welke wijze de KOA-regeling in deze wet geïntegreerd kan worden. Een integratie van de KOA-regeling in de Wbk zal dienen plaats te vinden onder gelijktijdige handhaving van het activerende doel van de regeling.

2. Scholing

In mijn brieven van 1 mei en 22 augustus jl. (TK 1999–2000, 26 800 XV, nr. 73 en BZ/ACT/00/40 962) heb ik uw Kamer reeds geïnformeerd over mijn voornemen tot verruiming van de mogelijkheid voor bijstandsgerechtigden om met behoud van uitkering scholing te volgen. Voor alleenstaande ouders die op valide gronden van de arbeidsverplichtingen zijn ontheven zullen – evenals voor de overige bijstandsgerechtigden die geen arbeidsverplichting hebben – geen criteria meer worden gesteld met betrekking tot de aard van de scholing die tijdens de bijstand gevolgd kan worden. Voorts is ook voor alleenstaande ouders van belang dat in meer gevallen onder bepaalde voorwaarden tijdens de bijstand een hogere voltijdsopleiding onder WSF/WTS-bereik gevolgd kan worden, indien deze opleiding/scholing door burgemeester en wethouders noodzakelijk wordt geacht.

In alle gevallen geldt uiteraard dat scholing tijdens de Abw mogelijk is voorzover in verband met deze scholing geen aanspraak bestaat op een voorliggende voorziening zoals studiefinanciering.

Voor alleenstaande ouders kan ook van belang zijn dat staatssecretaris Verstand tijdens de begrotingsbehandeling 2000 heeft toegezegd voor 2000 een regeling te treffen voor de Vrouwenvakscholen (VVS). Vooral nog is er aan de VVS-en een subsidie van ca f 4 mln. beschikbaar gesteld. Tevens zijn de Vrouwenvakscholen thans met behulp van een extern bureau bezig met een toekomstverkenning en een businessplan. Op grond van de uitkomsten van de toekomstverkenning en het businessplan zal samen met de Vrouwenvakscholen worden nagegaan op welke wijze hun product voor de toekomst verzekerd kan worden (daarvoor is een bedrag van ca f 9 mln. gereserveerd).

3. Zorgverlof

In de motie Bussemaker/ Schimmel verzoekt de Kamer om extra rechten op zorgverlof voor alleenstaande ouders. Op 27 juni jl. heeft de regering het wetsvoorstel Arbeid en Zorg (TK 2000, 20 207, nr. 2) naar uw Kamer gezonden. Daarin wordt onder meer voorgesteld om in aanvulling op het

calamiteitenverlof een wettelijk geclausuleerd recht op een kortdurend betaald zorgverlof voor ten hoogste 10 dagen per werknemer per jaar voor de zorg van zieke thuiswonende (pleeg)kinderen, en de partner te introduceren. Dit maximum van 10 verlofdagen geldt voor een voltijdse baan. Bij een deeltijdbaan wordt dit maximumaantal verlofdagen naar rato vastgesteld.

Het kabinet heeft in bedoelde voorstellen afgezien van het toekennen van extra rechten op zorgverlof aan alleenstaande ouders. Deze keuze is in de eerste plaats gebaseerd op de buitenlandse ervaringen met de zorg voor zieke kinderen. Uit deze ervaringen blijkt dat naar verwachting veel minder dan het maximum van 10 dagen verlof voor dit doel worden opgenomen. Bij een gemiddelde van het gebruik in Duitsland en Zweden gaat het om gemiddeld 2,3 dag per werknemer per jaar.

Bovendien zou het creëren van extra rechten op zorgverlof voor alleenstaande ouders de arbeidspositie van alleenstaande ouders kunnen verslechteren.

4. Financiële stimulansen voor werkaanvaarding

Met de motie Bussemaker/Schimmel heeft uw Kamer verzocht om bij het ondersteuningsbeleid voor alleenstaande ouders in de bijstand de mogelijkheden om het werken vanuit de bijstand meer lonend te maken, te betrekken.

De Abw kent thans voor onder andere de alleenstaande ouder met de volledige zorg voor een kind onder de vijf jaar een gedeeltelijke vrijlating van inkomsten. Zo wordt van de verdiensten per maand de eerste f 168,- volledig buiten beschouwing gelaten en van het meerdere 50% tot een maximum van f 310,-.

Daarnaast kunnen gemeenten op grond van de Abw thans bij verordening andere groepen bijstandsgerechtigden aanwijzen die om medische of sociale redenen op deeltijdarbeid zijn aangewezen. Deze bijstandsgerechtigden kunnen eveneens gebruik maken van de vrijlatingsregeling. Veel gemeenten hebben van deze mogelijkheid gebruikgemaakt om alleenstaande ouders met oudere kinderen (van vijf tot twaalf of zestien jaar) onder het systeem van de vrijlating te brengen.

Het huidige systeem heeft als kenmerk dat reeds bij een deeltijdbaan van zeer geringe omvang een merkbare inkomensverbetering wordt verkregen. Er kleven grote bezwaren aan de huidige vrijlatingsregeling:

- Doordat de maximale vrijlating reeds relatief snel wordt bereikt (bij ongeveer 1 dag werken tegen 100% WML, nodigt deze niet uit tot het aanvaarden van een baan van grotere omvang.
- Daarnaast verliest de bijstandsgerechtigde voor wie de vrijlating geldt een deel van de voor hem geldende inkomensafhankelijke regelingen (bv. voor iemand met een huur van f 650,- per maand neemt bij één dag werken in de week tegen het WML de huursubsidie af met f 160,-). Het uiteindelijke inkomensverhogende effect van de huidige vrijlating is dus veel kleiner dan op het eerste gezicht lijkt.
- In de situatie dat een baan wordt aanvaard met een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm en men daadwerkelijk uitstroomt, wordt men geconfronteerd met een forse terugval in inkomen, ter grootte van de vrijlating oftewel met maximaal f 310,- per maand.
- Aan de bovengenoemde verordenende bevoegdheid waarmee specifieke groepen bijstandsgerechtigden onder de werking van de vrijlatingsregeling worden gebracht wordt door sommige gemeenten feitelijk een collectieve (gedeeltelijke) ontheffing van de arbeidsverplichting voor deze groepen verbonden. Dit is strijdig met het uitgangspunt dat gemeenten zoveel mogelijk maatwerk moeten betrachten bij de activering van bijstandsgerechtigden.

Kortom, het streven naar economische zelfstandigheid en de uitstroom uit de bijstand naar een baan van meer dan 1 dag per week worden door de huidige bepalingen niet bevorderd. Sterker nog: het huidige systeem werkt als een fuik voor bijstandsgerechtigden die deeltijdwerk aanvaarden en gebruik kunnen maken van de vrijlating. Zowel het aanvaarden van een grotere deeltijdbaan als de definitieve uitstroom uit de bijstand worden in de huidige situatie financieel ontmoedigd. In verband met deze bezwaren ben ik voornemens om de huidige vrijlatingsregeling te vervangen door een regeling die de genoemde nadelen niet heeft.

Voor alleenstaande ouders met een kind jonger dan vijf jaar en personen van 57½ jaar en ouder bereid ik een nieuwe regeling voor om het werken in deeltijd vanuit de bijstand lonend te maken. Deze regeling sluit aan bij het nieuwe belastingstelsel. Daarin zijn verschillende regelingen opgenomen die betaald werken aantrekkelijker kunnen maken. Eén van die regelingen is de zgn. arbeidskorting. Doordat het bijstandssysteem slechts voorziet in een aanvullende uitkering van het netto-inkomen tot het sociaal minimum, wordt het voordeel van deze arbeidskorting bij inkomstenverrekening in het kader van de Abw thans teniet gedaan. Door het kabinetsvoornemen om de arbeidskorting voor genoemde groepen niet te betrekken in de inkomstenverrekening met de bijstand kunnen zij profiteren van de daardoor ingebouwde stimulans om (deeltijd)werk te aanvaarden. Verdere voordelen van een dergelijke verrekenings-systematiek zijn:

- Er bestaat dan een financiële stimulans om meer uren te gaan werken. Per verdiende gulden neemt de vrij te laten arbeidskorting immers toe.
- Daarnaast treedt geen inkomensval op wanneer belanghebbenden uit de bijstand raken; immers, de arbeidskorting geldt ook voor iedereen die inkomen uit arbeid heeft.
- Tenslotte stijgt alleen het netto-inkomen als gevolg van de inkomstenverrekening volgens deze systematiek. Het belastbaar inkomen stijgt niet, en er zijn dan ook geen gevolgen voor inkomensafhankelijke voorzieningen die gekoppeld zijn aan de hoogte van het belastbaar inkomen, zoals de huursubsidie.

Tevens geldt voor alle bijstandsgerechtigden het reeds bestaande premiebeleid: om de uitstroom uit de bijstand te bevorderen kunnen gemeenten uit het scholings- en activeringsbudget van de WIW in geval van werkaanvaarding, deelneming aan vrijwilligersactiviteiten of het afronden van scholing, premies verstrekken. Deze premies zijn belast. De premies hebben dientengevolge als effect bijdragen uit inkomensafhankelijke regelingen te verminderen. Dit negatieve inkomenseffect wordt voorkomen ingeval de premies onbelast door gemeenten kunnen worden verstrekt.

Om het activerende effect van deze uitstrooppremies verder te vergroten ben ik, zoals reeds eerder bekend is gemaakt, voornemens om per 1-1-2001 een landelijke regeling in te voeren, die de gemeenten de mogelijkheid biedt om een uniform, onbelast premiebeleid te gaan voeren bij uitstroom uit de bijstand naar niet-gesubsidieerd werk en uit gesubsidieerde arbeid naar niet-gesubsidieerde arbeid. Omdat deze premies onbelast zijn, ontstaat er geen verminderde aanspraak op inkomensafhankelijke regelingen. Deze regeling maakt deel uit van het Belastingplan 2001.

Voor alleenstaande ouders met een kind jonger dan vijf jaar en alleenstaande ouders met kinderen van vijf jaar of ouder behouden gemeenten daarnaast de mogelijkheid om eenoverigens wel belaste deeltijdpremie te verstrekken op basis van de WIW.

Voor de bestaande gevallen wordt de huidige vrijlatingsregeling vooralsnog gehandhaafd. In dat kader wordt een overgangsregeling getroffen

waardoor zij voor de duur van maximaal vijf jaar, dan wel tot het jongste kind vijf jaar wordt, van de huidige vrijlating gebruik kunnen blijven maken.

4. Verplichtingen voor alleenstaande ouders in de bijstand

Het aantal bijstandsgerechtigden daalt. De daling van het aantal alleenstaande ouders in de bijstand blijft hier echter bij achter, zodat alleenstaande ouders een steeds groter deel van het totaal aan bijstandsgerechtigden vormen.

Uit onderzoek blijkt dat het zorgethos van alleenstaande ouders in de bijstand veelal het arbeidsethos overstijgt. Anderzijds zijn er klachten van alleenstaande ouders met jonge kinderen dat de gemeente niet actief meewerkt aan de realisering van hun activeringswensen. Een en ander wordt weerspiegeld in de geringe arbeidsdeelname van alleenstaande ouders in de bijstand met jonge kinderen. In 1999 werkte van de alleenstaande ouders in de bijstand met een kind jonger dan vijf jaar slechts 9%. Uit het Jaarboek emancipatie 1999 blijkt dat in Nederland de deelname van alleenstaande ouders in het algemeen aan de arbeidsmarkt stijgend is (in 1988 26%, in 1997 42%).

Hoewel ook bij alleenstaande ouders in de bijstand sprake is van een stijgende arbeidsdeelname (van 9% in 1989 naar 19% in 1998) blijft de uitstroom van alleenstaande ouders uit de bijstand achter bij de uitstroom van andere bijstandsgerechtigden. Het hier voorgestelde beleid beoogt te bevorderen dat alleenstaande ouders in de bijstand bij deze ontwikkeling kunnen aanhaken.

Nu het hiervoor geschetste ondersteuningsbeleid tegemoet komt aan de belemmeringen die alleenstaande ouders kunnen ondervinden bij hun terugkeer naar de arbeidsmarkt, kan het activerend beleid voor alleenstaande ouders ook wettelijk ondersteund worden.

In overeenstemming met de motie Bussemaker/Schimmel wordt voorgesteld thans geen actieve sollicitatieverplichting op te leggen aan alleenstaande ouders met kind jonger dan vijf jaar. Het niet opleggen van de actieve sollicitatieverplichting benadrukt het belang dat gehecht moet worden aan het door de gemeente te leveren maatwerk. Bij een aanbod aan de alleenstaande ouder zal door de gemeenten rekening worden gehouden met onder andere de combinatie van arbeid en zorg, de beschikbaarheid van kinderopvang en het belang van het kind. Uitgangspunt is daarbij ook dat als er een passende afspraak is gemaakt tussen gemeente en de alleenstaande ouder, er sprake is van rechten en verplichtingen. Deze verplichtingen kunnen onder andere betrekking hebben op het meewerken aan een passend scholingstraject of passend werk. Mochten er onverhoopt alleenstaande ouders zijn met wie het in redelijkheid niet mogelijk blijkt om afspraken te maken, dan heeft de gemeente de bevoegdheid daar sancties aan te verbinden. De wet zal daartoe worden aangepast. Wanneer deelname aan arbeid of een reïntegratietraject door individuele omstandigheden echt niet tot de mogelijkheden behoort, dan blijft voor de gemeente de mogelijkheid bestaan om de betrokkene een individuele ontheffing van de arbeidsverplichting te verlenen.

Voor alleenstaande ouders in de bijstand met de zorg voor kinderen van vijf tot zestien jaar wordt in de motie Bussemaker c.s. voorgesteld om uit te gaan van een beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt van 20 uur per week. Dit voorstel is ingegeven door de wenselijkheid dat rekening gehouden wordt met de mogelijkheden van alleenstaande ouders om arbeid en zorg te combineren en met de belangen van kinderen. Eerder heb ik opgemerkt dat ik deze wenselijkheid onderschrijf.

Met de door mij voorgestelde sluitende aanpak wordt daaraan tegemoet gekomen. Uitgangspunt daarbij is individueel maatwerk, waarbij rekening gehouden wordt met de mogelijkheden van alleenstaande ouders om arbeid en zorg te combineren en met de belangen van kinderen. Het invoeren van een vaste deeltijdnorm, zoals voorgesteld in de motie, kan afbreuk doen aan deze aanpak en het maatwerk dat van gemeenten wordt gevraagd. Ook voor deze groep alleenstaande ouders geef ik de voorkeur aan activering die is toegesneden op de kwalificaties van betrokkene en de mogelijkheden om arbeid en zorg te combineren. In de richtlijn passende arbeid is bovendien opgenomen dat gemeenten bij de vaststelling van de vraag of arbeid passend is rekening dienen te houden met de zorg voor kinderen. Gezien deze zorg zal een deeltijdbaan als passende arbeid worden beschouwd. Het aantal uren is mede afhankelijk van de individuele omstandigheden van de betrokkene.

De effecten van de afspraken met de gemeenten over een sluitende benadering van alleenstaande ouders, de wijzigingen in de regelgeving en de intensivering van het ondersteuningsbeleid voor deze doelgroep worden gemonitord. Op basis van de resultaten van de monitoring zal worden bezien in hoeverre dit beleid bijstelling behoeft.

Ik ben voornemens om op korte termijn met de voorbereiding van een wetgevingstraject te starten. Met het oog daarop verneem ik zo spoedig mogelijk van u of de Kamer het al dan niet wenselijk acht voorafgaand daaraan met mij over deze voorstellen van gedachten te wisselen. Ik ben daartoe gaarne bereid.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. A. F. G. Vermeend